

KEMAN EĞİTİMİNDE GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ¹

P. Ceren TEKİN²

Ahmet FEYZİ³

² Uzm., Müzik Öğretmeni, ceren.cavdar.06(at)gmail.com, ORCID: 0000-0001-8857-8453

³ Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi K.K.E.F. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, ahmet.feyzi(at)atauni.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6455-6081

Tekin, P. Ceren ve Ahmet Feyzi. “Keman Eğitiminde Geleneksel Türk Müziği” idil, 63 (2019 Kasım): s. 1495-1520. doi: 10.7816/idil-08-63-09

Öz

Geleneksel müziklerin birer eğitim materyali olarak kullanılması günümüz eğitim anlayışının önemli uygulamalarından birisidir. Mesleki müzik eğitim kurumları ise bu uygulamaların en rahat yapılabileceği kurumsal yapılardır. Bu uygulamanın düzeyini kontrol etmek, ülkeye ait geleneksel müziğin kalıcılığını sağlamak ve yayılımına katkıda bulunma açısından önem arz etmektedir. Bu çalışmada mesleki müzik eğitim kurumlarında bireysel çalgı keman eğitiminde Geleneksel Türk Müziğinin kullanım düzeyinin ne olduğu okul eksenli olarak tespit edilmeye çalışılmıştır. Bilgi toplama formu aracılığıyla elde edilen veriler ışığında öncelikli olarak okul içerisinde GTM konularının keman eğitimine ne derece yansıdığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Buna bağlı olarak okullar arasındaki farklılıklar ele alınmış ve aradaki düzey farklılıklarına neden olan konuların neler olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda, mesleki müzik eğitimi kurumları bazında GTM'nin keman eğitiminde kullanımı bağlamında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Okul türünde yapılan karşılaştırma neticesinde kullanım sıklığına göre yapılan sıralamanın güzel sanatlar fakülteleri, konservatuvarlar, Anadolu güzel sanatlar liseleri ve eğitim fakülteleri şeklinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, eğitim, keman, Geleneksel Türk Müziği

Makale Bilgisi

Geliş: 10 Ağustos 2019

Düzeltilme: 16 Eylül 2019

Kabul: 13 Ekim 2019

¹Bu yayın “Bireysel Çalgı Keman Eğitiminde Geleneksel Türk Müziğinin Kullanım Düzeyi Üzerine Bir İnceleme” adlı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

Giriş

Türklerin, Orta Asya'daki yaşayışları içerisinde oluşturdukları müzik kültürüne ek olarak Anadolu'ya göçle birlikte İslam kültür ve medeniyetindeki diğer müzik kültürlerindeki müzikal renkleri de ekleyerek kendi müzik kültürünü oluşturduğu bilinmektedir (Gazimihal 1955). Fakat müzikal anlamda yazılı kültüre geçiş 13. ve 14. yüzyıllara denk gelmektedir. Türk Müzik kültüründeki yazılı kaynakların 14. yüzyılda Safiyuddin Urmevi'nin kuramsal anlamda yazdığı eserlerle ortaya çıkması, Türk müziğinin kendine has milli karakterinin teorik ve pratik olarak yazılı yayınlara da rastlamasını beraberinde getirmektedir ki Urmevi ile başlayan bu yazılı yayın geleneği çeşitlenip farklılaşarak günümüze kadar gelmiştir (Özkan 2010:21-31, Paçacı 2019). Buna karşıt bir şekilde Türk müziği eğitim-öğretimi sadece yazılı yayın geleneğine paralel olarak gelişmemiş, kendi geleneksel yapısı içerisinde oluşturduğu ve "meşk" olarak adlandırılan iletim eğitim-aktarım sisteminin de desteğiyle günümüze kadar müzik kültürünün aktarımı sağlanmıştır.

Türk müziği eğitim-öğretim ve intikalinde öncelikli olarak kullanılan meşk sistemi kendine özel bir iç sistematige sahiptir. Bu iç sistematik içerisinde asıl olan ise öğretici ve öğrenici arasındaki alışveriş şeklidir ki bu alışverişte esas alınan iletim türü öğretici nezaretinde öğrenenin ezbere dayalı eğitimidir. Yüzyıllar boyunca hiçbir yazılı kaynağa dayalı olmadan tamamen ezbere dayalı olarak yapılan bu eğitim-öğretim ve intikal sayesinde Türk müzik kültürüne ait eserler kuşaktan kuşağa aktarılmış bu durum sadece eser intikalinde değil kuramsal sistem öğretiminde de sıklıkla kullanılmıştır. Özellikle yazılı bir kaynağa dayalı olarak yapılmaması nedeniyle bazı aksamalara ve eser kayıplarına yol açmışsa da bu sistem Türk müziği kültüründen hiçbir zaman eksik olmamıştır. Modern eğitim-öğretim yöntem ve tekniklerinin oluşturulmasının ardında da kısmî olarak varlığını süreç içerisinde sürdürmüştür (Behar 2006).

Eğitim-öğretim sürecinde meşk sisteminin kullanılması ve bu müzik türünün insan sesini ön plana çıkarmaya dayalı olması, tarih içerisinde çalgının genellikle insan sesine eşlik eden bir unsur olarak algılanmasını da beraberinde getirmiştir. Geleneksel müziğinin bu özelliği nedeniyle özellikle çalgı eğitimi açısından eğitim-öğretim materyalleri uzun süre üretilmemiş ve buna bağlı olarak da çalgı virtüözleri ve metodolojik yayınlar ancak 19. yüzyıl sonu 20. yüzyıl başlarında görülmeye başlanmıştır (Feyzi & Tekin, 2016: 528). Bundan dolayıdır ki meşk sisteminin Geleneksel Türk müziği çalgı icrası üzerinde açtığı en büyük yara, metodolojik çalışmaların Batı müzik kültürüne göre Türk müzik kültürüne geç girmesi ve sayısal olarak az kaynak türü olmasıdır. Çalgı metodolojisi açısından üzerinde durulan bu sayısal azlıktan önemli derecede nasibini alan çalgılardan birisi de Türk müzik kültüründe günümüzde önemli bir yere sahip olan kemandır.

Osmanlı coğrafyasına girişinden itibaren günümüze kadar büyük ilgi gören kemanın, Türk müziğine farklı tınılar kazandırdığı bilinmektedir ki günümüz Türk müziği icralarında bu çalgıya fazlasıyla yer verilmesi bu durumu somut anlamda ortaya koymaktadır. Kemanı Rum Yorgi'nin saraya getirdiği bilinmektedir. Tarihsel süreç açısından bu çalgı ele alındığında, çalgının hangi tarihte ve ne şekilde müzik kültürümüze dâhil olduğuna dair net bilgiler olmamakla birlikte 16. yüzyıldan itibaren batıdan eğlence ve törenler için gelen Avrupalı icracılar tarafından Türk kültür dünyasına tanıtıldığı bilinmektedir (Özalp 2000, Aksoy 2003, Uslu 2009). Osmanlı döneminde sinekeman; şekil, biçim; icra bakımından kemanla benzeşmektedir ve bu benzeşmeden mütevellit Geleneksel Türk müziği icrasında keman enstrümanın da kısa sürede hâkimiyet sağlandığı bilinmektedir. Zaman içerisinde sarayda oldukça ilgi gören kemanın, Rum müzisyenler tarafından kahvehanelerde keman icrasının yapıldığı ve kültür dünyasında yaygınlaştırıldığı da yine bilgilerimiz arasındadır. Bu çalgının Türk müziğinde yoğun olarak kullanılmaya başladığı dönem ise Türk müzik kültürünün en büyük değişim dönemlerinden birisi olan Tanzimat Dönemine denk gelmektedir. Kapatılan Mehterhane yerine açılan Musika-i Hümayûn'da görev almak üzere Türk müziği dünyasına dâhil olan Batılı kemaniler tarafından gitgide yaygınlaştırılan ve farklı müzik türleri açısından icracılık faaliyetleri de Anadolu'ya taşınan bu çalgı 19. yüzyıldan başlayarak Türk müziği fasıllarının vazgeçilmez bir çalgısı haline gelmiştir (Gazimihal 1961).

Türk müziğinde okullaşma ve keman eğitimi bağlamında konu ele alındığında ise dikkate değer ilk gelişme, konservatuvar niteliğinde ilk okul olan Dâru'l-Elhân'ın açılmasıdır ki bu kurum bünyesinde verilen eğitim içerisinde keman eğitiminin de bulunması büyük önem arz etmektedir (Özden 2015). Türk müziği eğitimi açısından kısa da olsa süregelen bu dönem içerisinde keman Türk müziği icralarına daha da sirayet etmiş ve günümüzde adına önem atfedilen birçok kemani bu kurumun öncülüğünde yetişme fırsatı bulmuştur. Bu dönemin ardından kurulan Musiki Muallim Mektebi ise Türk müziği icrası açısından olmasa da kemanın Türk kültürü

dünyasında iyiden iyiye yaygınlaşmasını sağlamış ve bu dönem sonrasında açılan müzikle ilgili mesleki eğitim veren kurumların hemen hepsinde öğretimden vazgeçilmeyen çalgıların başında yer almıştır. Zamanla Türk müzik kültürüne iyiden iyiye yerleşen bu çalgı gerek Klasik batı müziği gerekse Geleneksel Türk Müziği icralarında sıkça görülen bir çalgı halini alan keman hakkında değişik tarih dilimlerinde farklı bilimsel çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda; kemanın Türk müzik kültürüne girişinden bugüne dek geçen süre içerisinde Türk müziği icracılığı konulu metodolojik yayınların yanı sıra lisans ve lisansüstü düzeyde değişik çalışmanın yapıldığını söylemek mümkündür. 1914 yılında Abdulkadir Töre'nin yazdığı "Usul-ü Talim-i Keman" adlı metodolojik kaynakla başlayan bu üretim günümüzde üretilen değişik eğitim materyalleri ile devam etmekte ise de bunların mesleki müzik eğitiminin materyal ihtiyacını karşıladığını söylemek pek mümkün olmamaktadır .

Genel çerçevede geleneksel kültür özelde ise geleneksel müzik kültürünün eğitim-öğretim ve aktarımı geçmişin geleceğe taşınması ve millet unsurunun varlığını koruması açısından büyük önem arz etmektedir. Kültürü oluşturan ana kollardan birisi olan müzik kültürünün eğitim-öğretim platformlarına aktarılması bu sistem yoluyla gelecek nesillere aktarılması ise her tarih diliminde eğitim-öğretim politikası olarak canlılığını korumaktadır. Her dönemin en önemli politikalarından birisi olan bu durumun eksiksiz ve sağlıklı olarak yürütülmesi çeşitli mekanizmalar tarafından denetlenmekte ve bu bağlamda yapılan çalışmalar, karşılaşılan sorunlar ve bu sorunları çözmeye kullanılabilecek çözüm önerileri değişik bilimsel araştırmalara konu olmaktadır. Bu araştırmalar vesilesi ile yeni kültür ve müzik politikaları belirlenebilmekte ve milli kültürün aksamadan gelecek nesillere aktarılması sağlanmaya çalışılmaktadır.

Yöntem

Bu araştırmada; Mesleki müzik eğitim kurumlarında halihazırda verilen bireysel çalgı keman eğitiminde GTM'ye ilişkin öğelerin hangi düzeyde kullanıldığı tespit edilmeye çalışılmış ve okul bazında bu düzeyler karşılıklı olarak analiz edilmiştir. Araştırma verilerinin elde edilmesi amaçlı olarak ise genel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama çalışmasında kullanılacak olan bilgi formu ise araştırmacı tarafından oluşturulmuş ve gerekli geçerlik-güvenirlik testleri yapılmıştır. Ölçekte yer alan boyutların normal dağılıma sahip olmadığı gerekçesiyle ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında *Kruskal-Wallis H* testi kullanılmış ve farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek için ise varyanslar eşit olmadığı için post hoc testlerinden *Dunnnett's T3* testi kullanılmıştır. Araştırmanın evreni Türkiye'de mesleki müzik eğitimi veren kurumlar olarak kabul edilmiş bu evrenden örneklem seçilmemiştir. Evren içerisinde bulunan tüm öğretim elemanlarına ulaşılmaya çalışılmış ve geri dönüşte bulunan öğretim elemanları örneklem olarak kabul edilmiştir. Bu evren içerisinde 171 öğretim elemanından veriler elde edilmiş ve veri analizinde SPSS programı yardımıyla *Kruskal-Wallis* ve *Dunnnett's T3* Çoklu Karşılaştırma Testi kullanılmıştır (Tekin, 2019: 25-29).

Bulgular ve Yorum

Konservatuvar lisans düzeyi keman eğitiminde GTM'nin kullanımına ilişkin elde edilen bulgular

Konservatuvar Lisans Düzeyi Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyindeki Farklılıklara Yönelik *Kruskal-Wallis* Testi Sonuçlarına ilişkin tablo ekler kısmında (Ek,1) verilmiştir. Bu tablo dikkate alındığında;

"Makamlar Konusunda Bilgi Veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) toplam oranının % 53.8 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun derslerinde makamlar hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.85$) incelendiğinde ise makamlar hakkında orta düzeyin üzerinde bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

"Makamsal etütlere yer veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun derslerinde makamsal etütlere yeterince yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.69$) incelendiğinde ise makamsal etütlere yer verme oranının orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

"GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm." maddesine bağlı olarak dağılımların (İleri Düzeyde ve

Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun derslerinde GTM usullerinde yazılmış etütlere yeterince yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.62$) incelendiğinde ise GTM usullerinde yazılmış etütlere orta düzeyin üzerinde yer verdiği görülmüştür.

"GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun derslerinde GTM perde isimlerinin kullanımına yeterince yer verdiği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.62$) incelendiğinde ise GTM perde isimlerinin kullanımına orta düzeyin üzerinde yer verdiği görülmüştür.

"GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 46.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun derslerinde GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.81$) incelendiğinde ise derslerinde GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi ile ilgili olarak orta düzeyin üzerinde bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

"Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 53.8 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 46.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun derslerinde. GTM'de kullanılan mikrotonal sesler içeren örnek eserleri yeterince dinlettiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.08$) incelendiğinde ise GTM'de kullanılan Mikrotonal sesler içeren örnek eserleri dinletme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımlarının (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yeterince yaptırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.69$) incelendiğinde ise GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yaptırma oranının orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

"Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler hakkında yeterince önlemler aldığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.92$) incelendiğinde ise Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alma oranının orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

"Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm" maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 69.3 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının % 30.7 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Konservatuvar keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.19$) incelendiğinde ise derslerinde Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler paylaşım oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların %61.6 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının %38.4 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalara yeterince yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.12$) incelendiğinde ise Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalara yer verme

oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 65.4 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 34.6 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme hakkında yeterince çalışma yaptığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.27$) incelendiğinde ise örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme ile ilgili olarak örnek eserlere yer verme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim" maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinlettiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.77$) incelendiğinde ise GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletme oranının orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

"Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 69.3 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin yeterince eser repertuarı (ders materyali) oluşturdukları anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.85$) incelendiğinde ise kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluşturma yoğunluğunun orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

"GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri yeterince icra ettirdiği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.85$) incelendiğinde ise GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettirme oranının orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

"Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yeterince yaptırdığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.46$) incelendiğinde ise keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmalarının yaptırılma oranının orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

"GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 68.8 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 38.5 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.92$) incelendiğinde ise GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi verme yoğunluğunun orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

"GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icraları yeterince dinlettirdiği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.00$) incelendiğinde ise GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icraları dinletme yoğunluğunun yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 69.2 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 30.8 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak yeterince faydalandığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.23$) incelendiğinde ise GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin altında olduğu

görülmüştür.

"GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale. sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 53.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının % 46.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; konservatuvar keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale. sempozyum ve benzeri çalışmalar hakkında yeterince faydalandığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.69$) incelendiğinde ise GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin üzerinde olduğu görülmüştür.

Eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü lisans düzeyi keman eğitiminde GTM'nin kullanılma durumuna ilişkin elde edilen bulgular

Eğt. Fak. Müz. Öğrt. Bölümü Lisans Düzeyi Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyindeki Farklılıklara Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçlarına ilişkin tablo ekler kısmında (Ek.2) verilmiştir. Bu tablo dikkate alındığında:

"Makamlar Konusunda Bilgi Veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 43.5 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 56.5 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun makamlar hakkında yeterince bilgiye yer vermedikleri anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.43$) incelendiğinde ise makamlar ile ilgili olarak orta düzeyin altında bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

"Makamsal etütlere yer veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 52.2 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 47.8 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun makamsal etütler hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.52$) incelendiğinde ise makamsal etütler ile ilgili olarak orta düzeyin üstünde bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

"GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 34.8 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 65.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM usullerinde yazılmış etütlere yeterince yer vermediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.25$) incelendiğinde ise GTM usullerinde yazılmış etütlere orta düzeyin altında yer verdiği görülmüştür.

"GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 21.6 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 78.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM perde isimlerinin kullanımına yeterince yer vermediği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.87$) incelendiğinde ise GTM perde isimlerinin kullanımına düşük düzeyde yer verdiği görülmüştür.

"GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 19.5 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 86.9 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi hakkında yeterince bilgiye yer vermediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.85$) incelendiğinde ise GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi ile ilgili olarak düşük düzeyde bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

"Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 17.4 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 82.6 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'de kullanılan mikrotonal sesler içeren örnek eserleri yeterince dinletmediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.65$) incelendiğinde ise GTM'de kullanılan Mikrotonal sesler içeren örnek eserleri dinletme oranının düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 15.2 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 84.8 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yeterince yaptırmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.54$) incelendiğinde ise GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yaptırma oranının düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

"Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 19.5 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 80.4 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun e Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler hakkında yeterince önlemler almadığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.70$) incelendiğinde ise Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alma oranının düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

"Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 60.9 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 39.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler hakkında yeterince bilgiye yer vermediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.43$) incelendiğinde ise Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler paylaşım oranının orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

"Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 34.7 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 65.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalara yeterince yer vermediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.98$) incelendiğinde ise Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalara yer verme oranının düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

"Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm" maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 34.8 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 65.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme hakkında yeterince çalışma yapmadığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.96$) incelendiğinde ise örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme ile ilgili olarak örnek eserlere yer verme oranının düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim" maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 43.5 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 56.6 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletmediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.24$) incelendiğinde ise GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletme oranının orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

"Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 21.7 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 78.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin yeterince eser repertuarı (ders materyali) oluşturmadıkları anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.00$) incelendiğinde ise kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluşturma yoğunluğunun düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm.." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 32.6 ve olumsuz yöndeki

dağılımların (Hiç ve Az) % 67.4 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri yeterince icra ettirmediği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.20$) incelendiğinde ise GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettirme oranının orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

"Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 13 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 86.9 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yeterince yaptırmadığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.83$) incelendiğinde ise keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmalarının yaptırılma oranının düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 26 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 73.9 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliğibölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında yeterince bilgiye yer vermediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.74$) incelendiğinde ise GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi verme yoğunluğunun düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM İcrası Yapan Keman Sanatçılarına Ait Örnek İcralar Dinletirim " maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 30.5 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 69.6 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icraları yeterince dinlettirmediği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.89$) incelendiğinde ise GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletme yoğunluğunun düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 8.6 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 91.3 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak yeterince faydalanmadığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 1.54$) incelendiğinde ise GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanma yoğunluğunun düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM'ye İlişkin Yazılan Çalgı Metotlarından, Dergilerden Makale, Sempozyum ve Benzeri Çalışmalardan faydalanırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri düzeyde ve Yeteri düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 34.8 ve olumsuz yöndeki dağılımların (Hiç ve Az) % 65.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümü keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale. sempozyum ve benzeri çalışmalar hakkında yeterince faydalanmadığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.09$) incelendiğinde ise GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

Güzel Sanatlar Fakültesi Lisans Düzeyi Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Elde Edilen Bulgular

GSF Lisans Düzeyi Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyindeki Farklılıklara Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçlarına ilişkin tablo ekler bölümünde (Ek.3) verilmiştir. Bu tablo dikkate alındığında:

"Makamlar Konusunda Bilgi Veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzey toplam oranının % 81.8 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 18.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun makamlar hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.59$) incelendiğinde ise makamlar ile ilgili olarak yüksek düzeyin üstünde bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

"Makamsal etütlere yer veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve

Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 77.3 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 22.7 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak, Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun makamsal etütlere yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.50$) incelendiğinde ise makamsal etütlere yer verme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 77.2 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 22.7 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM usullerinde yazılmış etütlere yeterince yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.55$) incelendiğinde ise GTM usullerinde yazılmış etütlere yüksek düzeyin üstünde yer verdiği görülmüştür.

"GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) toplam oranının % 40.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 59.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM perde isimlerinin kullanımına yeterince yer vermediği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.68$) incelendiğinde ise GTM perde isimlerinin kullanımına orta düzeye yakın bir yer verdiği görülmüştür.

"GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 72.7 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 27.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgiye yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.23$) incelendiğinde ise GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi ile ilgili olarak yüksek düzeyde bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

"Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 63.7 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 36.4 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'de kullanılan mikrotonal sesler içeren örnek eserleri yeterince dinlettiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.36$) incelendiğinde ise GTM'de kullanılan Mikrotonal sesler içeren örnek eserleri dinletme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 68.2 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 31.8 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yeterince yaptırıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.36$) incelendiğinde ise GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yaptırma oranının yüksek düzeyin altında olduğu görülmüştür.

"Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 77.2 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 22.7 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik yeterince önlemler aldığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.59$) incelendiğinde ise Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alma oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm" maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 81.8 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının % 18.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.41$) incelendiğinde ise Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgileri paylaşım oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 77.3 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının % 22.7 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak;

keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalara yeterince yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.45$) incelendiğinde ise Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalara yer verme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzey dağılımların % 63.6 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 36.3 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme hakkında yeterince çalışma yaptığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.18$) incelendiğinde ise örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme ile ilgili olarak örnek eserlere yer verme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim" maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 81.8 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 18.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinlettiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.41$) incelendiğinde ise GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 77.2 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 22.7 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin yeterince eser repertuarı (ders materyali) oluşturdukları anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.50$) incelendiğinde ise kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluşturma yoğunluğunun yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 90.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 9.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri yeterince icra ettirdiği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.68$) incelendiğinde ise GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettirme oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 77.3 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 22.7 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yeterince yaptırdığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.18$) incelendiğinde ise keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmalarının yaptırılma oranının yüksek düzeyin altında olduğu görülmüştür.

"GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 90.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 9.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.50$) incelendiğinde ise GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi verme yoğunluğunun yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzey dağılımların % 68.1 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 31.8 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Güzel Sanatlar Fakültesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak yeterince faydalandığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.27$) incelendiğinde ise GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanma yoğunluğunun yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

"GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta

Düzeyde dağılımların % 81.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının % 18.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale. sempozyum ve benzeri çalışmalardan yeterince faydalandığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.73$) incelendiğinde ise GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale. sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanma yoğunluğunun yüksek düzeyin üstünde olduğu söylenebilir.

Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Bireysel Çalgı Keman Eğitiminde GTM'nin Kullanımına İlişkin Elde Edilen Bulgular

AGSL Bireysel Çalgı Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyindeki Farklılıklara Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçlarına ilişkin tablo ekler (Ek.4) kısmında verilmiştir. Bu tablo dikkate alındığında:

"Makamlar Konusunda Bilgi Veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzey toplam oranının % 68.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 31.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun makamlar hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.03$) incelendiğinde ise makamlar ile ilgili olarak yüksek düzeyde bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

"Makamsal etütlere yer veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 63.7 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 36.4 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun makamsal etütlere hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.88$) incelendiğinde ise makamsal etütlere yer verme yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

"GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 54.6 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 45.5 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM usullerinde yazılmış etütlere yeterince yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.65$) incelendiğinde ise GTM usullerinde yazılmış etütlere yer verme oranının orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

"GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzey dağılımının toplam oranının % 46.8 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımın toplam oranının % 53.3 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun derslerinde GTM perde isimlerinin kullanımına yeterince yer vermediği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.43$) incelendiğinde ise GTM perde isimlerinin kullanım yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

"GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 45.5 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 54.6 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi hakkında yeterince bilgiye yer vermediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.48$) incelendiğinde ise GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi ile ilgili olarak orta düzeyin altında bir bilgi paylaşımı sağladıkları görülmüştür.

"Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 48.1 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 52 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi GTM'de kullanılan mikrotonal sesler içeren örnek eserleri yeterince dinletmediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.48$) incelendiğinde ise GTM'de kullanılan Mikrotonal sesler içeren örnek eserleri dinletme oranının orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

"GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta

düzeyde dağılımların % 42.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 57.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamaları yeterince yaptırılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.40$) incelendiğinde ise GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamaları yaptırma oranının orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

“Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım.” maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 55.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 44.2 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler hakkında yeterince önlemler aldığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.77$) incelendiğinde ise Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alma oranının orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

“Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm” maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 71.5 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının % 28.6 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.16$) incelendiğinde ise Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler paylaşım oranının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

“Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım.” maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 48 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının % 52 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalara yeterince yer vermediği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.73$) incelendiğinde ise Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt. egzersiz vb. ek uygulamalara yer verme oranının orta düzeye yakın olduğu görülmüştür.

“Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm.” maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzey dağılımların % 54.6 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 45.4 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme hakkında yeterince çalışma yaptığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.74$) incelendiğinde ise göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştirme ile ilgili olarak örnek eserlere yer verme oranının orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

“GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim” maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 61.1 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 38.9 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinlettiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.74$) incelendiğinde ise GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletme oranının orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

“Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM’ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum.” maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 61.1 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 38.9 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM’ye ilişkin yeterince eser repertuarı (ders materyali) oluşturdukları anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.75$) incelendiğinde ise kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM’ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluşturma yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

“GTM’ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm.” maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 54.6 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 45.5 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM’ye ait farklı formlardaki eserleri yeterince icra ettirdiği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.69$) incelendiğinde ise GTM’ye ait farklı

formlardaki eserleri icra ettirme oranının orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

"Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 52 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 48.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yeterince yaptırdığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.65$) incelendiğinde ise keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmalarının yaptırılma oranının orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

"GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta düzeyde dağılımların % 65 ve olumsuz yöndeki (Hiç) dağılımı toplam oranının % 35 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında yeterince bilgiye yer verdiği anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 3.00$) incelendiğinde ise GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi verme yoğunluğunun yüksek düzey olduğu görülmüştür.

"GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) dağılımların % 68.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 31.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icraları yeterince dinlettirdiği anlaşılmaktadır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.94$) incelendiğinde ise GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletme yoğunluğunun orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür.

"GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzey dağılımların % 29.9 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımlarının toplam oranının % 70.1 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğunun GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak yeterince faydalanmadığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.08$) incelendiğinde ise GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

"GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından. dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanırım." maddesine bağlı olarak olumlu yöndeki dağılımların (İleri Düzeyde ve Yeteri Düzeyde) ve Orta Düzeyde dağılımların % 44.2 ve olumsuz yöndeki (Hiç ve Az) dağılımların toplam oranının % 55.8 olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak; keman eğitimcilerinin çok büyük bir kısmının GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalar hakkında yeterince faydalanılmadığı anlaşılmıştır. Soruya verilen cevapların ortalama puanı ($\bar{x} = 2.47$) incelendiğinde ise keman eğitimcilerinin GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanma yoğunluğunun orta düzeyin altında olduğu görülmüştür.

Dört Farklı Okul Türünün Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Okul Türüne Göre Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyindeki Farklılıklara Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçlarına İlişkin Tablo Ekler Bölümünde (Ek.5) verilmiştir. Bu tablo dikkate alındığında:

Farklı kurumlardan öğretmenlerin keman eğitiminde GTM'ye ilişkin öğelerin kullanımına yönelik puanları arasındaki farkı belirlemek için anket maddeleri bazında yapılan Kruskal-Wallis testi sonucunda öğretmenlerin puan ortalamaları arasında anket maddelerinin tamamında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p_{\text{Anket Maddeleri}} < 0,05$). Bunun anlamı keman öğretmenlerinin derslerinde GTM'ye ilişkin öğeleri kullanma durumları bağlı oldukları kuruma ve kurumun genel ders yapısına (Türk müziği ya da Batı Müziği ağırlıklı derslere sahip olma) göre farklılık göstermektedir. Bu farklılığın hangi kurumlardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Dunnett's T3 çoklu karşılaştırma testi sonucunda farklılık gösteren maddeler Ek 6'da gösterilmiştir.

Ek 6 incelendiğinde, yapılan Dunnett's T3 çoklu karşılaştırma testi sonucunda anket maddelerinin tamamında farklılık bulunmuş ve farklılığın Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü'nden kaynaklandığı tespit edilmiştir. Özellikle "GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim", "GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm", "Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim", "GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım", "Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan

entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım", "Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım", "Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm", "Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum", "Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırım", "GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm", "GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim" ve "GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım" maddelerinde Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü puanları ortalamasının çok altında kalmıştır. Bu bulgu Eğitim Fakültesi Müzik Bölümleri'nin Batı Müziği ağırlıklı eğitim vermesi ve GTM'ye yönelik derslerin az bulunuşundan dolayı, burada görev yapan öğretmenlerin GTM konusunda yeterli bilgiye sahip olmamaları ve bölümlerde keman eğitiminde de GTM ile ilgili konulara yeterince yer verilmeyişini ortaya koyar niteliktedir.

Tablo 1: Okul Türüne Göre Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyi Ortalama Puan Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

GTM Öğeleri Kullanımı	Grup	N	Sıra Ort.	χ^2	Sd	p
Anket Ortalama Puan	Konservatuar	26	88,50	24,365	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	59,98			
	GSF Müzik	22	120,80			
	AGSL	77	90,76			
	Toplam	171				

Tablo 1 incelendiğinde farklı kurumlardan eğitimcilerin keman eğitiminde GTM'ye ilişkin öğelerin kullanımına yönelik puanları arasındaki farkı belirlemek için anket maddeleri genel ortalama puanları bazında yapılan Kruskal-Wallis testi sonucunda eğitimcilerin puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p_{\text{Anket Ort}} = 0,000 < 0,05$). Bunun anlamı keman eğitimcilerinin derslerinde GTM'ye ilişkin öğeleri kullanma durumları bağlı buldukları kuruma ve kurumun genel ders yapısına (Türk müziği ya da Batı Müziği ağırlıklı derslere sahip olma) göre farklılık göstermektedir. Bu farklılığın hangi kurumlardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Dunnett's T3 çoklu karşılaştırma testi sonucunda farklılık gösteren kurumlar Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 2: Okul Türüne Göre Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyi Ortalama Puan Farklılıklarına Yönelik Dunnett's T3 Çoklu Karşılaştırma Testi Sonuçları

GTM Öğeleri Kullanımı	Kurum (a)	$\bar{x}$	Kurum (b)	$\bar{x}$	Ortalama Farkı (a-b)	Ss	p
Anket Ortalama Puan	Kons.	2,8219	E.Müz.	1,9840	,83788	,33280	,095
			GSF	3,3923	-,57048	,39226	,616
			AGSL	2,6869	,13492	,33106	,999
	E. Müz.	1,9840	Kons.	2,8219	-,83788	,33280	,095
			GSF	3,3923	-1,40836*	,26153	,000*
			AGSL	2,6869	-,70296*	,15533	,000*
	GSF	3,3923	Kons.	2,8219	,57048	,39226	,616
			E.Müz.	1,9840	1,40836*	,26153	,000*
			AGSL	2,6869	,70540	,25932	,061
	AGSL	2,6869	Kons.	2,8219	-,13492	,33106	,999
			E.Müz.	1,9840	,70296*	,15533	,000*
				GSF	3,3923	-,70540	,25932

Tablo 2'de GTM'ye ilişkin öğelerin kullanılma düzeylerine yönelik ortalama puanlar incelendiğinde, AGSL Müzik Bölümü'nün GTM Ortalama puanının 2,6869 olduğu; Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü'nün GTM Ortalama puanının 1,9840 olduğu; GSF Müzik Bölümü'nün GTM Ortalama puanının 3,3923 olduğu ve Konservatuar Müzik Bölümü'nün GTM Ortalama puanının 2,8219 olduğu görülmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda, en yüksek ortalamanın GSF Müzik Bölümü'nde olduğu ($\bar{x}_{\text{GSF}} = 3,3923$); hem GSF Müzik Bölümü, hem de AGSL Müzik Bölümü ve Konservatuar Müzik Bölümü'nün ortalama puanlarının ($\bar{x}_{\text{AGSL}}$

= 2,6869, $\bar{x}_{KNSRV} = 2,8219$) ortalama düzeyin üstünde olduğu; Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü'nün ortalama puanının ise ($\bar{x}_{EĞT} = 1,9840$) ortalamanın çok altında olduğu ve farklılığın Eğitim Fakültesi'nden kaynaklandığı söylenebilir. Yani keman eğitiminde GTM'ye ilişkin öğeler GSF başta olmak üzere Konservatuvar ve AGSL Müzik Bölümleri'nde yeteri derecede kullanılırken, Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü'nde ise çok az kullanılmaktadır.

Sonuç

Konservatuvar türü okullarda verilen keman eğitiminde GTM'de geçirme (Transpoze) konusunda bilgi aktarımının diğer konulara göre yüksek düzeyde olduğu ve bu konunun kavratılması adına daha fazla uygulama yaptırıldığı anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra makam öğretimi ve mikrotonal ses icrası bağlamındaki çalışmaların da sıklıkla yapıldığı görülmektedir. Bunun aksine bu okul tiplerinde GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan faydalanma düzeyinin düşük olduğu görülmektedir ki bu da gerekli tedbirler alınması gereken bir aksama olarak dikkat çekmektedir.

Eğitim fakülteleri müzik bölümlerinde verilen keman eğitiminde GTM konularının genel olarak düşük düzeyde ele alındığı anlaşılmaktadır. Özellikle GTM'nin karakteristik özelliği olan mikrotonal sesler konusunda çok düşük düzeyde bilgi verildiği ve konu ile ilişkili ek çalışmalar yaptırma düzeyinin de çok düşük olduğu görülmektedir ki bu okul tipinde rastlanılan en temel eksikliğin bu konuda olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca GTM'ye ilişkin örnek eserlerin yeteri derecede icra ettirilmediği ve bu icralar hakkında örnek eser dinleme çalışmalarının yeterince yapılmadığı da elde edilen verilerden ortaya çıkmaktadır. Bunun aksine GTM makam bilgisi ve usullerle ilgili bilgi aktarma düzeyinin diğer konulara göre daha yüksek düzeyde olduğu anlaşılmaktadır.

Güzel sanatlar fakültesi müzik bölümlerinde verilen keman eğitiminde GTM konularının yüksek düzeyde ele alındığı görülmektedir ki özellikle makamların öğretimi konusunda pozitif yönlü bir ayrışma olduğu görülmektedir. Fakat genel anlamda GTM iç dinamiklerini ele alan bütün konuların yüksek düzeyde ele alındığı ve bu konularla ilgili uygulamaların sıklıkla yaptırıldığı anlaşılmaktadır. Toplu olarak bakıldığında da bu okul tiplerindeki keman eğitiminde GTM'ye ilişkin konular özelinde diğer okul tiplerine nazaran daha yoğun bir çalışma programı uyguladığı anlaşılmaktadır.

Mesleki müzik eğitim kurumlarının orta düzeyini oluşturan AGSL müzik bölümleri keman eğitiminde ise GTM konularından makamlar, geçirme (Transpoze) ve GTM keman icracılarının tanıtımı konularında yüksek düzeyde bilgi verildiği görülmektedir. Bunun aksine en düşük düzeyde bilgi aktarımının mikrotonal ses icrası bağlamında olduğu ilgili verilerden anlaşılmaktadır.

Araştırma sürecinde Türkiye'de eğitim veren 4 farklı mesleki müzik eğitim kurumundan bireysel çalgı keman eğitimi bağlamında toplanan verilerin karşılaştırılması sonucunda ulaşılabilen en genel sonuç okul türüne göre, keman Eğitiminde GTM öğelerinin kullanım düzeyinin farklılık arz ettiğidir. Bu durumun en büyük gerekçesi muhtemel olarak okul türlerinin üstlendiği misyon olmakla birlikte, bu faktörden başka değişkenlerin de etkili olduğu düşünülmektedir. Okul tiplerinin sahip olduğu müfredat programlarının ve bu okullarda görev yapan öğretim elemanlarının farklı müzik türlerine ilişkin sahip olduğu yeterliliğin de bu değişkenler arasında olduğu düşünülmektedir ki bu da her okul tipinin yüklenmiş olduğu misyon dikkate alındığında gayet olası bir durumdur. Nitekim GTM öğelerinin keman eğitiminde kullanılma durumu dikkate alındığında, en sık kullanımın güzel sanatlar fakülteleri müzik bölümlerinde olduğu, en düşük kullanım düzeyinin ise eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği bölümlerinde olduğu anlaşılmıştır. Türkiye'de bulunan güzel sanatlar fakültelerinin büyük ölçüde müzik, müzik bilimleri ve müzikoloji bölümlerini içerisinde barındırdığı ve bu bölümlerde verilen ders çeşitliliğinin de tek müzik türüne yönelik olmaktan ziyade Türkiye'de var olan bütün müzik türlerine yönelik olması, bu durumun gerekçeleri arasında sayılabilir. Türkiye'de halihazırda eğitim faaliyetlerini sürdüren konservatuvarların genellikle iki yönlü (Türk Müziği-Batı Müziği) olarak eğitim verdikleri bilgisi esas alındığında ise elde edilen verilerin de bu doğrultuda olduğu ve Türk müziği eğitimi veren konservatuvarlar aracılığıyla bu okul tiplerinde GTM yönlü keman eğitiminin yeteri derecede verildiği sonucuna ulaşılmaktadır. Elde edilen verilerden eğitim fakültelerine bağlı müzik öğretmenliği bölümlerindeki keman eğitiminde bu kullanım düzeyinin ortalamanın altında olduğu görülmektedir ki müzik öğretmeni ihtiyacının bu bölümlerden büyük ölçüde karşılandığı ve milli kültürün korunması ve yaygınlaştırılmasında bu bölüm mezunu öğrencilere büyük ölçüde görev düşmesi durumu dikkate alındığında, bu aksaklığın dikkatle incelenmesi ve gerekli tedbirlerin de alınması gerektiği anlaşılmaktadır.

Kaynaklar

- Aksoy, Bülent. *Avrupalı Gezginler Gözüyle Osmanlılarda Musiki*, İstanbul: Pan Yayıncılık, 2003.
- Behar, Cem. *Aşk Olmayınca Meşk Olmaz*, İstanbul: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, 2006.
- Feyzi, Ahmet- Tekin, Ceren. *Türk Müzik Kültüründe Gelenekten Yeniliğe Geçişe Dair Örnek Bir Metodolojik Çalışma: "Usûl-i Tâlim-i Keman"*, Uluslararası Çağdaş Eğitim Araştırmaları Kongresi Bildiriler Kitabı Cilt II, s. 527-541, Ankara: Pegem Akademi, 2016.
- Gazimihal, M. Ragıp. *Türk Askeri Muzikaları Tarihi*, İstanbul: Maarif Basımevi, 1955.
- Gazimihal, M. Ragıp. *Musiki Sözlüğü*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1961.
- Özalp, Nazmi. *Türk Musikisi Tarihi (Cilt I)*, İstanbul: Milli Eğitim Yayınevi, 2000.
- Özden, Erhan. *Arşiv Belgeleriyle Dârülelhân*, İstanbul: Dört Mevsim Yayıncılık, 2015.
- Özkan, İ. Hakkı. *Türk Müsıkîsi Nazariyatı ve Usulleri-Kudüm Velveleleri (8. Baskı)*, İstanbul: Ötüken Yayınevi, 2010.
- Paçacı, Gönül. *Neşriyat-ı Müsıkî: Osmanlı Müziğini Okumak*, İstanbul: Vakıfbank Kültür Yayınları, 2019.
- Tekin, P. Ceren (2019), *Bireysel Çalgı Keman Eğitiminde Geleneksel Türk Müziğinin Kullanım Düzeyi Üzerine Bir İnceleme (Yüksek Lisans Tezi)*. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir.
- Uslu, Recep. *Keman. Hızır Ağa, Türk Müziğinde Batılılaşmanın Başlangıcı mı?*, 38. ICANAS Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi Bildiriler Kitabı, Müzik Kültürü ve Eğitimi, Cilt II, S.827-832. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yayınları, 2009.

TRADITIONAL TURKISH MUSIC IN VIOLIN EDUCATION

P.Ceren TEKİN

Ahmet FEYZİ

Abstract

The use of traditional music as an educational material is one of the important applications of today's educational understanding. On the other hand, professional music education institutions are the institutional structures in which these applications can be made most easily. Controlling the level of this practice is important to ensure the permanence and contribution of the traditional music of the country. In this research, it is tried to determine the usage level of Traditional Turkish Music in individual musical instrument violin education in vocational music education institutions. In the light of the data obtained through the data collection form, it has been tried to determine the extent to which GTM subjects are reflected in violin education in the school. In this context, the differences between the schools were discussed and the issues causing the level differences between them were tried to be determined. As a result of the study, it was found that there is a significant difference in terms of the use of GTM in violin education on the basis of professional music education institutions. As a result of the comparison made in the school type, it was concluded that the ranking according to the frequency of use was in the form of faculties of fine arts, conservatories, Anatolian high schools of fine arts and faculties of education.

Keywords: Music, education, violin, Traditional Turkish Music

EKLER

Ek.1: Konservatuvar Lisans Düzeyi Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyindeki Farklılıklara Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

SORU	N	χ^2	Düzeyleler (%)				
			Hiç (%)	Az (%)	Orta Düzeyde (%)	Yeter Düzeyde (%)	İleri Düzeyde (%)
Makamlar konusunda bilgi veririm.	26	2,85	46,2	0	0	30,8	23,1
Makamsal etütlere yer veririm.	26	2,69	46,2	0	7,7	30,8	15,4
GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm.	26	2,62	46,2	0	15,4	23,1	15,4
GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim	26	2,62	46,2	0	15,4	23,1	15,4
GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm.	26	2,81	42,3	3,8	0	38,5	15,4
Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim.	26	3,08	42,3	3,8	0	11,5	42,3
GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım	26	2,69	46,2	0	15,4	15,4	23,1
Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım.	26	2,92	46,2	0	0	23,1	30,8
Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm.	26	3,19	26,9	3,8	15,4	30,8	23,1
Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.	26	3,12	26,9	11,5	7,7	30,8	23,1
Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm.	26	3,27	26,9	7,7	0	42,3	23,1
GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim	26	2,77	46,2	0	7,7	23,1	23,1
Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum.	26	2,85	46,2	0	7,7	15,4	30,8
GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm.	26	2,85	46,2	0	0	30,8	23,1
Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırım.	26	2,46	46,2	0	53,1	23,1	7,7
GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm	26	2,92	38,5	0	23,1	7,7	30,8
GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim.	26	3	38,5	7,7	0	23,1	30,8
GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım.	26	2,23	61,5	7,7	0	7,7	23,1
GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanırım.	26	2,69	38,5	7,7	23,1	7,7	23,1

Ek 2: Eğt. Fak. Müz. Öğrt. Bölümü Lisans Düzeyi Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyindeki Farklılıklara Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

SORU	N	χ^2	Düzeyler (%)				
			Hiç (%)	Az (%)	Orta Düzeyde (%)	Yeter Düzeyde (%)	İleri Düzeyde (%)
Makamlar konusunda bilgi veririm.	46	2.43	15,2	41,3	28,3	15,2	0
Makamsal etütlere yer veririm.	46	2.52	15.2	32.6	37	15.2	0
GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm.	46	2.24	26.1	39.1	19.6	15.2	0
GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim	46	1.87	47.8	30.4	13	4.3	4.3
GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm.	46	1.85	47.8	32.6	6.5	13	0
Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim.	46	1.65	60.9	21.7	8.7	8.7	0
GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım	46	1.54	69.6	15.2	6.5	8.7	0
Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım.	46	1.7	65.2	15.2	8.7	6.5	4.3
Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm.	46	2.43	34.8	4.3	43.5	17.4	0
Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırırım.	46	1.98	50	15.2	21.7	13	0
Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm.	46	1.96	47.8	17.4	26.1	8.7	0
GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim	46	2.24	45.7	10.9	17.4	26.1	0
Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum.	46	2	30.4	47.8	13	8.7	0
GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm.	46	2.2	23.9	43.5	21.7	10.9	0
Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırırım.	46	1.83	39.1	47.8	4.3	8.7	0
GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm	46	1.74	56.5	17.4	21.7	4.3	0
GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim.	46	1.89	52.2	17.4	19.6	10.9	0
GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım.	46	1.54	58.7	32.6	4.3	4.3	0
GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanırım.	46	2.09	32.6	32.6	28.3	6.5	0

Ek 3: GSF Lisans Düzeyi Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyindeki Farklılıklara Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

SORU	N	χ^2	Düzeyler (%)				
			Hiç (%)	Az (%)	Orta Düzeyde (%)	Yeter Düzeyde (%)	İleri Düzeyde (%)
Makamlar konusunda bilgi veririm.	22	3,59	9,1	9,1	13,6	50	18,2
Makamsal etütlere yer veririm.	22	3,50	9,1	13,6	13,6	45,5	18,2
GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm.	22	3,55	9,1	13,6	13,6	40,9	22,7
GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim	22	2,68	27,3	31,8	0	27,3	13,6
GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm.	22	3,23	22,7	4,5	13,6	45,5	13,6
Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim.	22	3,36	9,1	27,3	0	45,5	18,2
GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım	22	3,36	18,2	13,6	0	50	18,2
Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım.	22	3,59	18,2	4,5	0	54,5	22,7
Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm.	22	3,41	18,2	0	18,2	50	13,6
Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.	22	3,45	18,2	4,5	9,1	50	18,2
Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm.	22	3,18	22,7	13,6	0	50	13,6
GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim	22	3,41	9,1	9,1	13,6	68,2	0
Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum.	22	3,50	9,1	13,6	9,1	54,5	13,6
GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm.	22	3,68	9,1	0	18,2	59,1	13,6
Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırım.	22	3,18	22,7	0	31,8	27,3	18,2
GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm	22	3,50	9,1	0	22,7	68,2	0
GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim.	22	3,27	9,1	13,6	18,2	59,1	0
GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım.	22	3,27	9,1	22,7	13,6	40,9	13,6
GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanırım.	22	3,73	9,1	9,1	9,1	45,5	27,3

Ek 4: AGSL Bireysel Çalgı Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyindeki Farklılıklara Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

SORU	N	χ^2	Düzeyler (%)				
			Hiç (%)	Az (%)	Orta Düzeyde (%)	Yeter Düzeyde (%)	İleri Düzeyde (%)
Makamlar konusunda bilgi veririm.	77	3.03	5.2	26	37.7	23.4	7.8
Makamsal etütlere yer veririm.	77	2.88	7.8	28.6	35.1	24.7	3.9
GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm.	77	2.65	15.6	29.9	31.2	20.8	2.6
GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim	77	2.43	26	27.3	29.9	11.7	5.2
GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm.	77	2.48	24.7	29.9	19.5	24.7	1.3
Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim.	77	2.48	27.3	24.7	23.4	22.1	2.6
GTM'de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım	77	2.4	28.6	28.6	19.5	20.8	2.6
Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım.	77	2.77	23.4	20.8	18.2	31.2	6.5
Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm.	77	3.16	9.1	19.5	31.2	27.3	13
Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.	77	2.73	16.9	35.1	16.9	20.8	10.4
Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm.	77	2.74	15.6	29.9	28.6	16.9	9.1
GTM'deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim	77	2.74	23.4	15.6	31.2	23.4	6.5
Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM'ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum.	77	2.75	14.3	24.7	36.4	20.8	3.9
GTM'ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm.	77	2.69	6.9	28.6	27.3	23.4	3.9
Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırım.	77	2.65	22.1	26	22.1	24.7	5.2
GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm	77	3	13	22.1	28.6	24.7	11.7
GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim.	77	2.94	16.9	14.3	36.4	23.4	9.1
GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım.	77	2.08	36.4	33.8	18.2	9.1	2.6
GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanırım.	77	2.47	19.5	36.4	26	14.3	3.9

Ek 5: Okul Türüne Göre Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Düzeyindeki Farklılıklara Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Anket Maddeleri	Grup	N	Sıra Ort.	χ^2	Sd	p
Makamlar konusunda bilgi veririm.	Konservatuar	26	84,81	15,567	3	,001*
	Eğitim Müzik	46	66,45			
	GSF Müzik	22	113,98			
	AGSL	77	90,09			
	Toplam	171				
Makamsal etütlere yer veririm.	Konservatuar	26	81,69	10,982	3	,012*
	Eğitim Müzik	46	72,70			
	GSF Müzik	22	113,43			
	AGSL	77	87,56			
	Toplam	171				
GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm.	Konservatuar	26	82,96	15,672	3	,001*
	Eğitim Müzik	46	70,35			
	GSF Müzik	22	119,61			
	AGSL	77	86,77			
	Toplam	171				

GTM perde isimlerinin kullanımına dikkat ederim.	Konservatuar	26	91,69	8,684	3	,034*
	Eğitim Müzik	46	68,48			
	GSF Müzik	22	96,84			
	AGSL	77	91,45			
	Toplam	171				
GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm.	Konservatuar	26	95,25	16,830	3	,001*
	Eğitim Müzik	46	64,58			
	GSF Müzik	22	111,77			
	AGSL	77	88,31			
	Toplam	171				
Mikrotonal sesler içeren örnek eserler dinletirim.	Konservatuar	26	101,25	27,725	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	58,15			
	GSF Müzik	22	116,95			
	AGSL	77	88,64			
	Toplam	171				
GTM’de kullanılan mikrotonal seslerin icrasını pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.	Konservatuar	26	93,88	28,978	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	57,61			
	GSF Müzik	22	119,34			
	AGSL	77	90,77			
	Toplam	171				
Mikrotonal seslerin icrasında yaşanan entonasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım.	Konservatuar	26	94,46	28,404	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	56,75			
	GSF Müzik	22	116,45			
	AGSL	77	91,92			
	Toplam	171				
Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm.	Konservatuar	26	95,38	14,006	3	,003*
	Eğitim Müzik	46	64,46			
	GSF Müzik	22	103,80			
	AGSL	77	90,62			
	Toplam	171				
Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için etüt, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.	Konservatuar	26	100,17	21,440	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	60,99			
	GSF Müzik	22	112,43			
	AGSL	77	88,60			
	Toplam	171				
Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm.	Konservatuar	26	106,56	21,358	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	60,24			
	GSF Müzik	22	104,43			
	AGSL	77	89,18			
	Toplam	171				
GTM’deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dinletirim	Konservatuar	26	88,92	11,970	3	,007*
	Eğitim Müzik	46	70,22			
	GSF Müzik	22	112,64			
	AGSL	77	86,83			
	Toplam	171				
Kazandırılacak davranışla bağlantılı olarak GTM’ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum.	Konservatuar	26	89,19	22,888	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	61,00			
	GSF Müzik	22	118,05			
	AGSL	77	90,70			
	Toplam	171				
GTM’ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettiririm.	Konservatuar	26	89,50	20,697	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	66,78			
	GSF Müzik	22	123,41			
	AGSL	77	85,61			
	Toplam	171				
Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmaları yaptırım.	Konservatuar	26	83,77	18,452	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	62,85			
	GSF Müzik	22	110,73			
	AGSL	77	93,52			
	Toplam	171				
GTM icrası yapan keman sanatçıları hakkında bilgi veririm	Konservatuar	26	91,92	36,825	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	51,00			
	GSF Müzik	22	116,20			
	AGSL	77	96,28			
	Toplam	171				
GTM icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim.	Konservatuar	26	96,08	24,549	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	56,86			

	GSF Müzik	22	107,82			
	AGSL	77	93,77			
	Toplam	171				
GTM'ye ilişkin lisansüstü çalışmalardan ders materyali olarak faydalanırım.	Konservatuar	26	80,15	26,465	3	,000*
	Eğitim Müzik	46	65,75			
	GSF Müzik	22	127,59			
	AGSL	77	88,19			
	Toplam	171				
GTM'ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalardan faydalanırım.	Konservatuar	26	87,62	22,615	3	,000*

Ek 6: Okul Türüne Göre Keman Eğitiminde GTM'ye İlişkin Öğelerin Kullanılma Durumları Farklılıklara Yönelik Dunnett's T3 Çoklu Karşılaştırma Testi Sonuçları

Anket Maddeleri	Üniversite (a)	$\bar{x}$	Üniversite (b)	$\bar{x}$	Ortalama Farkı (a-b)	ss	p
Makamlar konusunda bilgi veririm.	Konservatuar	2.85	Eğitim Müzik	2.43	,411	,376	,848
			GSF Müzik	3.59	-,745	,431	,424
			AGSL	3.03	-,180	,368	,997
	Eğitim Müzik	2.43	Konservatuar	2.85	-,411	,376	,848
			GSF Müzik	3.59	-1,156*	,287	,002*
			AGSL	3.03	-,591*	,180	,008*
	GSF Müzik	3.59	Konservatuar	2.85	,745	,431	,424
			Eğitim Müzik	2.43	1,156*	,287	,002*
			AGSL	3.03	,565	,277	,255
	AGSL	3.03	Konservatuar	2.85	,180	,368	,997
			Eğitim Müzik	2.43	-,591*	,180	,008*
			GSF Müzik	3.59	-,565	,277	,255
Makamsal etütlere yer veririm.	Konservatuar	2.69	Eğitim Müzik	2.52	,171	,355	,997
			GSF Müzik	3.50	-,808	,419	,301
			AGSL	2.88	-,191	,346	,994
	Eğitim Müzik	2.52	Konservatuar	2.69	-,171	,355	,997
			GSF Müzik	3.50	-,978*	,295	,013*
			AGSL	2.88	-,361	,179	,244
	GSF Müzik	3.50	Konservatuar	2.69	,808	,419	,301
			Eğitim Müzik	2.52	,978*	,295	,013*
			AGSL	2.88	,617	,285	,202
	AGSL	2.88	Konservatuar	2.69	,191	,346	,994
			Eğitim Müzik	2.52	,361	,179	,244
			GSF Müzik	3.50	-,617	,285	,202
GTM usullerinde yazılmış etütlere yer veririm.	Konservatuar	2.62	Eğitim Müzik	2.24	,376	,352	,863
			GSF Müzik	3.55	-,930	,417	,167
			AGSL	2.65	-,034	,341	1,000
	Eğitim Müzik	2.24	Konservatuar	2.62	-,376	,352	,863
			GSF Müzik	3.55	-1,306*	,308	,001*
			AGSL	2.65	-,410	,192	,193
	GSF Müzik	3.55	Konservatuar	2.62	,930	,417	,167
			Eğitim Müzik	2.24	1,306*	,308	,001*
			AGSL	2.65	,896*	,295	,028*
	AGSL	2.65	Konservatuar	2.62	,034	,341	1,000
			Eğitim Müzik	2.24	,410	,192	,193
			GSF Müzik	3.55	-,896*	,295	,028*
GTM perde isimlerinin kullanılmasına dikkat ederim.	Konservatuar	2.62	Eğitim Müzik	1.87	,746	,357	,227
			GSF Müzik	2.68	-,066	,451	1,000
			AGSL	2.43	,187	,345	,994
	Eğitim Müzik	1.87	Konservatuar	2.62	-,746	,357	,227
			GSF Müzik	2.68	-,812	,356	,158
			AGSL	2.43	-,559*	,207	,048*
	GSF Müzik	2.68	Konservatuar	2.62	,066	,451	1,000
			Eğitim Müzik	1.87	,812	,356	,158
			AGSL	2.43	,253	,344	,973
	AGSL	2.43	Konservatuar	2.62	-,187	,345	,994
			Eğitim Müzik	1.87	,559*	,207	,048*
			GSF Müzik	2.68	-,253	,344	,973

GTM' de kullanılan mikrotoneal seslerin icrası hakkında teorik bilgi veririm.	Konservatuar	2.81	Eğitim Müzik	1.85	,960	,362	,067
			GSF Müzik	3.23	-,420	,445	,919
			AGSL	2.48	,327	,354	,924
	Eğitim Müzik	1.85	Konservatuar	2.81	-,960	,362	,067
			GSF Müzik	3.23	-1,379*	,337	,002*
			AGSL	2.48	-,633*	,201	,013*
	GSF Müzik	3.23	Konservatuar	2.81	,420	,445	,919
			Eğitim Müzik	1.85	1,379*	,337	,002*
			AGSL	2.48	,747	,328	,163
	AGSL	2.48	Konservatuar	2.81	-,327	,354	,924
			Eğitim Müzik	1.85	,633*	,201	,013*
			GSF Müzik	3.23	-,747	,328	,163
Mikrotoneal sesler içeren örnek eserler dinletirim.	Konservatuar	3.08	Eğitim Müzik	1.65	1,425*	,402	,007*
			GSF Müzik	3.36	-,287	,471	,990
			AGSL	2.48	,596	,400	,591
	Eğitim Müzik	1.65	Konservatuar	3.08	-1,425*	,402	,007*
			GSF Müzik	3.36	-1,711*	,317	,000*
			AGSL	2.48	-,828*	,197	,000*
	GSF Müzik	3.36	Konservatuar	3.08	,287	,471	,990
			Eğitim Müzik	1.65	1,711*	,317	,000*
			AGSL	2.48	,883*	,314	,048*
	AGSL	2.48	Konservatuar	3.08	-,596	,400	,591
			Eğitim Müzik	1.65	,828*	,197	,000*
			GSF Müzik	3.36	-,883*	,314	,048*
GTM' de kullanılan mikrotoneal seslerin icrasını pekiştirmek için eğitim, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.	Konservatuar	2.69	Eğitim Müzik	1.54	1,149*	,365	,020*
			GSF Müzik	3.36	-,671	,454	,599
			AGSL	2.40	,290	,362	,960
	Eğitim Müzik	1.54	Konservatuar	2.69	-1,149*	,365	,020*
			GSF Müzik	3.36	-1,820*	,337	,000*
			AGSL	2.40	-,859*	,195	,000*
	GSF Müzik	3.36	Konservatuar	2.69	,671	,454	,599
			Eğitim Müzik	1.54	1,820*	,337	,000*
			AGSL	2.40	,961*	,334	,042*
	AGSL	2.40	Konservatuar	2.69	-,290	,362	,960
			Eğitim Müzik	1.54	,859*	,195	,000*
			GSF Müzik	3.36	-,961*	,334	,042*
Mikrotoneal seslerin icrasında yaşanan ontasyon sorunlarına yönelik önlemler alırım.	Konservatuar	2.92	Eğitim Müzik	1.70	1,227*	,401	,024
			GSF Müzik	3.59	-,668	,471	,641
			AGSL	2.77	,157	,392	,999
	Eğitim Müzik	1.70	Konservatuar	2.92	-1,227*	,401	,024*
			GSF Müzik	3.59	-1,895*	,344	,000*
			AGSL	2.77	-1,071*	,225	,000*
	GSF Müzik	3.59	Konservatuar	2.92	,668	,471	,641
			Eğitim Müzik	1.70	1,895*	,344	,000*
			AGSL	2.77	,825	,334	,105
	AGSL	2.77	Konservatuar	2.92	-,157	,392	,999
			Eğitim Müzik	1.70	1,071*	,225	,000*
			GSF Müzik	3.59	-,825	,334	,105
Göçürme (Transpoze) kavramı hakkında teorik bilgiler veririm.	Konservatuar	3.19	Eğitim Müzik	2.43	,758	,348	,188
			GSF Müzik	3.41	-,217	,411	,995
			AGSL	3.16	,036	,331	1,000
	Eğitim Müzik	2.43	Konservatuar	3.19	-,758	,348	,188
			GSF Müzik	3.41	-,974*	,324	,028*
			AGSL	3.16	-,721*	,215	,007*
	GSF Müzik	3.41	Konservatuar	3.19	,217	,411	,995
			Eğitim Müzik	2.43	,974*	,324	,028*
			AGSL	3.16	,253	,306	,954
	AGSL	3.16	Konservatuar	3.19	-,036	,331	1,000
			Eğitim Müzik	2.43	,721*	,215	,007*
			GSF Müzik	3.41	-,253	,306	,954
Göçürme (Transpoze) becerisini pekiştirmek için eğitim, egzersiz vb. ek uygulamalar yaptırım.	Konservatuar	3.12	Eğitim Müzik	1.98	1,137*	,352	,015*
			GSF Müzik	3.45	-,339	,426	,962
			AGSL	2.73	,388	,342	,828
	Eğitim Müzik	1.98	Konservatuar	3.12	-1,137*	,352	,015*
			GSF Müzik	3.45	-1,476*	,336	,001*
			AGSL	2.73	-,749*	,220	,006*
GSF Müzik	3.45	Konservatuar	3.12	,339	,426	,962	

Örnek eserlerle göçürme (Transpoze) becerilerini pekiştiririm.	AGSL	2.73	Eğitim Müzik	1.98	1,476*	,336	,001*
			AGSL	2.73	,727	,326	,174
			Konservatuar	3.12	-,388	,342	,828
	Konservatuar	3.27	Eğitim Müzik	1.98	,749*	,220	,006*
			GSF Müzik	3.45	-,727	,326	,174
			Eğitim Müzik	1.96	1,313*	,348	,003*
	Eğitim Müzik	1.96	GSF Müzik	3.18	,087	,442	1,000
			AGSL	2.74	,529	,340	,544
			Konservatuar	3.27	-1,313*	,348	,003*
	GSF Müzik	3.18	Eğitim Müzik	3.18	-1,225*	,349	,008*
			AGSL	2.74	-,784*	,206	,001*
			Konservatuar	3.27	-,087	,442	1,000
AGSL	2.74	Eğitim Müzik	1.96	1,225*	,349	,008*	
		AGSL	2.74	,442	,341	,728	
		Konservatuar	3.27	-,529	,340	,544	
GTM' deki farklı formları örnekler nitelikte eserler dimletirim	Konservatuar	2.77	Eğitim Müzik	2.24	,530	,392	,689
			GSF Müzik	3.41	-,640	,405	,527
			AGSL	2.74	,029	,371	1,000
	Eğitim Müzik	2.24	Konservatuar	2.77	-,530	,392	,689
			GSF Müzik	3.41	-1,170*	,286	,001*
			AGSL	2.74	-,501	,236	,199
	GSF Müzik	3.41	Konservatuar	2.77	,640	,405	,527
			Eğitim Müzik	2.24	1,170*	,286	,001*
			AGSL	2.74	,669	,257	,073
	AGSL	2.74	Konservatuar	2.77	-,029	,371	1,000
			Eğitim Müzik	2.24	,501	,236	,199
			GSF Müzik	3.41	-,669	,257	,073
Kazandınlacak davranışla bağlantılı olarak GTM' ye ilişkin eser repertuarı (ders materyali) oluştururum.	Konservatuar	2.85	Eğitim Müzik	2.00	,846	,382	,180
			GSF Müzik	3.50	-,654	,438	,589
			AGSL	2.75	,093	,378	1,000
	Eğitim Müzik	2.00	Konservatuar	2.85	-,846	,382	,180
			GSF Müzik	3.50	-1,500*	,285	,000*
			AGSL	2.75	-,753*	,179	,000*
	GSF Müzik	3.50	Konservatuar	2.85	,654	,438	,589
			Eğitim Müzik	2.00	1,500*	,285	,000*
			AGSL	2.75	,747	,280	,068
	AGSL	2.75	Konservatuar	2.85	-,093	,378	1,000
			Eğitim Müzik	2.00	,753*	,179	,000*
			GSF Müzik	3.50	-,747	,280	,068
GTM' ye ait farklı formlardaki eserleri icra ettirim.	Konservatuar	2.85	Eğitim Müzik	2.20	,651	,376	,426
			GSF Müzik	3.68	-,836	,414	,257
			AGSL	2.69	,158	,372	,999
	Eğitim Müzik	2.20	Konservatuar	2.85	-,651	,376	,426
			GSF Müzik	3.68	-1,486*	,261	,000*
			AGSL	2.69	-,493	,188	,059
	GSF Müzik	3.68	Konservatuar	2.85	,836	,414	,257
			Eğitim Müzik	2.20	1,486*	,261	,000*
			AGSL	2.69	,994*	,256	,003*
	AGSL	2.69	Konservatuar	2.85	-,158	,372	,999
			Eğitim Müzik	2.20	,493	,188	,059
			GSF Müzik	3.68	-,994*	,256	,003*
Keman eğitimi ve/veya orkestra eğitimi süreçlerinde GTM eserleriyle toplu icra çalışmalarını yaparım.	Konservatuar	2.46	Eğitim Müzik	1.83	,635	,317	,268
			GSF Müzik	3.18	-,720	,416	,421
			AGSL	2.65	-,188	,321	,992
	Eğitim Müzik	1.83	Konservatuar	2.46	-,635	,317	,268
			GSF Müzik	3.18	-1,356*	,326	,002*
			AGSL	2.65	-,823*	,190	,000*
	GSF Müzik	3.18	Konservatuar	2.46	,720	,416	,421
			Eğitim Müzik	1.83	1,356*	,326	,002*
			AGSL	2.65	,532	,330	,505
	AGSL	.65	Konservatuar	2.46	,188	,321	,992
			Eğitim Müzik	1.83	,823*	,190	,000*
			GSF Müzik	3.18	-,532	,330	,505
GT icra sı yap an la	Konservatuar	2.92	Eğitim Müzik	1.74	1,184*	,365	,016*
			GSF Müzik	3.50	-,577	,389	,597

GTM' icrası yapan keman sanatçılarına ait örnek icralar dinletirim.	Eğitim Müzik	1.74	AGSL	3.00	-,077	,364	1,000
			Konservatuar	2.92	-1,184*	,365	,016*
			GSF Müzik	3.50	-1,761*	,240	,000*
	GSF Müzik	3.50	AGSL	3.00	-1,261*	,197	,000*
			Konservatuar	2.92	,577	,389	,597
			Eğitim Müzik	1.74	1,761*	,240	,000*
	AGSL	3.00	AGSL	3.00	,500	,239	,221
			Konservatuar	2.92	,077	,364	1,000
			Eğitim Müzik	1.74	1,261*	,197	,000*
	Konservatuar	3.00	GSF Müzik	3.50	-,500	,239	,221
			Eğitim Müzik	1.89	1,109*	,385	,039*
			GSF Müzik	3.27	-,273	,414	,985
Eğitim Müzik		1.89	AGSL	2.94	,065	,376	1,000
			Konservatuar	3.00	-1,109*	,385	,039*
			GSF Müzik	3.27	-1,381*	,272	,000*
GSF Müzik	3.27	AGSL	2.94	-1,044*	,210	,000*	
		Konservatuar	3.00	,273	,414	,985	
		Eğitim Müzik	1.89	1,381*	,272	,000*	
AGSL	2.94	AGSL	2.94	,338	,259	,722	
		Konservatuar	3.00	-,065	,376	1,000	
		Eğitim Müzik	1.89	1,044*	,210	,000*	
GTM' ye ilişkin lisansüstü çalışmalarından ders materyali olarak faydalanırım.	Konservatuar	2.23	GSF Müzik	3.27	-,338	,259	,722
			Eğitim Müzik	1.54	,687	,362	,327
			GSF Müzik	3.27	-1,042	,433	,114
	Eğitim Müzik	1.54	AGSL	2.08	,153	,364	,999
			Konservatuar	2.23	-,687	,362	,327
			GSF Müzik	3.27	-1,729*	,289	,000*
	GSF Müzik	3.27	AGSL	2.08	-,534*	,168	,011*
			Konservatuar	2.23	1,042	,433	,114
			Eğitim Müzik	1.54	1,729*	,289	,000*
	AGSL	2.08	AGSL	2.08	1,195*	,292	,002*
			Konservatuar	2.23	-,153	,364	,999
			Eğitim Müzik	1.54	,534*	,168	,011*
Konservatuar	2.69	GSF Müzik	3.27	-1,195*	,292	,002*	
		Eğitim Müzik	2.09	,605	,346	,415	
		GSF Müzik	3.73	-1,035	,413	,090	
Eğitim Müzik	2.09	AGSL	2.47	,225	,341	,984	
		Konservatuar	2.69	-,605	,346	,415	
		GSF Müzik	3.73	-1,640*	,299	,000*	
GSF Müzik	3.73	AGSL	2.47	-,381	,185	,227	
		Konservatuar	2.69	1,035	,413	,090	
		Eğitim Müzik	2.09	1,640*	,299	,000*	
AGSL	2.47	AGSL	2.47	1,260*	,292	,001*	
		Konservatuar	2.69	-,225	,341	,984	
		Eğitim Müzik	2.09	,381	,185	,227	
GTM' ye ilişkin yazılan çalgı metotlarından, dergilerden makale, sempozyum ve benzeri çalışmalarından faydalanırım.	AGSL	2.47	GSF Müzik	3.73	-1,260*	,292	,001*